AARHUS CENTRI:
Platforma za saradnju, učešće i partnerstvo u rješavanju **pitanja vezanih za okoliš i sigurnost**

IZAZOVI U OBLASTI OKOLIŠA

Izazovi u oblasti okoliša ne poznaju granice. Degradacija okoliša i takmičenje radi kontrole nad prirodnim resursima može dovesti do tenzija i nestabilnosti unutar i izvan granica. S druge strane, saradnja u oblasti okoliša, može doprinijeti izgradnji povjerenja na svim nivoima. Aarhus centri prvo iniciraju saradnju i uspostavljanje partnerskih odnosa između zainteresovanih strana na nivou lokalne zajednice, a potom takva partnerstva jačaju i na nacionalnom i na prekograničnom nivou.

AARHUSKA KONVENCIJA

Konvencija je usvojena u gradu Aarhusu, u Danskoj 25. juna 1998. godine. Ona predstavlja prvi pravno obavezujući instrument koji garantuje građanima pravo na dostupnost informacija, učešće u donošenju odluka i pravo na pravnu zaštitu u pitanjima koja se tiču okoliša na lokalnom, nacionalnom i prekograničnom nivou.

Konvencija:
- Uspostavlja vezu između prava na zdrav okoliš i ljudskih prava
- Obezbjeđuje vladama standarde u oblasti transparentnosti, učešća javnosti i odgovornosti u poslovima vezanim za zaštitu okoliša
- Promoviše veću otvorenost u procesima donošenja odluka vezanih za okoliš na međunarodnom nivou.

TRI STUBA AARHUSKE KONVENCIJE

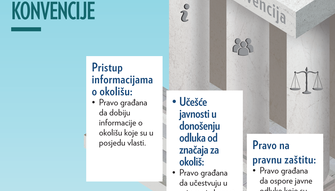

Pristup informacijama o okolišu:
- Pravo građana da dobiju informacije o okolišu koje su u posjedu vlasti.

Učešće javnosti u donošenju odluka od značaja za okoliš:
- Pravo građana da učestvuju u pripremi planova, programa, politika i zakonskih propisa koji se odnose na okoliš.

Pravo na pravnu zaštitu:
- Pravo građana da ospore javne odluke koje su donijete bez poštovanja prethodna dva prava ili zakona o zaštiti okoliša.

Protokol Konvencije je prvi pravno obavezujući međunarodni instrument o registru ispuštanja i prenosa zagađujućih materija (PRTR). PRTR je javno dostupna baza podataka koja sadrži informacije o emisijama iz industrijskih postrojenja.

AARHUS CENTRI

Od 2002. godine, OSCE podržava osnivanje i rad Aarhus centara. Aarhus centri pružaju podršku vladama u sprovođenju Aarhuske konvencije, a građanima pomažu u razumijevanju i ostvarivanju svojih prava garantovanih Konvencijom.

DO **2015** OSCE je podržao uspostavu: **60** CENTARA u **14** ZEMALJA

AKTIVNOSTI AARHUS CENTARA:

Širenje informacija o okolišu

Podizanje javne svijesti o pitanjima zaštite životne sredine i pravu o zaštiti zaštite okoliša

Povezivanje vlade, civilnog društva i privatnog sektora

Organizovanje javnih rasprava

Organizovanje treninga za predstavnike medija

Promovisanje implementacije PRTR Protokola

ZAŠTO JE TO ZNAČAJNO ZA MENE?

"Poto *živimo* u digitalnoj eri trebalo bi da koristimo društvene **medije** kako bismo doprli do ljudi. Dobijanje blagovremene i tačne informacije o izazovima u oblasti životne sredine u mojoj zajednici mi omogućava da doprinesem širenju svijesti i iniciranju podrške i akcije."

"Kada **uđemo** u neko novo mjesto, želimo da izbjegnemo negativne posljedice po lokalno stanovništvo i da budemo sigurni da ljudi razumiju šta radimo i kakvu oni imaju korist od toga."

"SuoČavamo se sa raznim problemima u okolišu - zagađenjem, klimatskim promjenama i neodrživim poslovnim praksama. Da bismo kao **nevladin sektor** uspravodoli mi treba da iskažemo svoju zabrinutost i da vladinim agencijama i privatnom sektoru ponudimo moguća rješenja."

"Problemi zaštite okoliša mogu biti riješeni jedino ako su građani svjesni pitanja zaštite okoliša ako nijh i ako su zainteresovani i spremni da saradnju sa nama u provedbi mjera zaštite okoliša. Podrška građana i partnerstvo sa njima su ključni za uspjeh bilo koje **vlade**".

"**Građani** treba da budu u potpunosti informisani o rizicima u svom okolišu. Želim da saznam vše o praksama koje su nam omogućma nacionalnim zakonskim aktima o zaštiti okoliša. Želim da budem informisana o planovima i investicijama u svom gradu, i to prije njihove realizacije, kako bih i ja mogla nešto da kažem".

INFORMIŠI SE + UKLJUČI SE

SAZNAJ VIŠE O AARHUS CENTRIMA:
www.osce.org/aarhus

OSCE:
Inicijativa vezana za Aarhus centre predstavlja samo jedan od mnogo načina na koji OSCE doprinosi izgradnji mira i stabilnosti u našem regionu. Pogledajte naš sajt i pratite nas na društvenim medijima kako biste saznali više o našem radu.

ENVSEC:
Aarhus Centri su dobili značajnu podršku kroz Inicijativu za okoliš i sigurnost (ENVSEC), koja predstavlja partnerstvo između OSCE-a i UNDP-a, UNEP-a, UNECE-a, REC-a i NATO-a kao pridruženog partnera. Posjetite sajt da saznate više o ENVSEC Inicijativi:
www.envsec.org

www.osce.org
- twitter.com/osce
- facebook.com/osce.org
- linkedin.com/company/osce
- soundcloud.com/osce
- instagram.com/osceorg
- plus.google.com/+OSCE

Organization for Security and Co-operation in Europe